

Obsah

Úvod	9
Část I – Historie muzeí, základní funkce muzea, teoretická východiska managementu a hospodaření. Východiska zkoumání	13
1. Teoretická východiska a přístupy ke zkoumání muzeí	14
1.1 Přístupy ke zkoumání muzeí a muzejnictví	14
1.2 Historicko-genetický nástin vznikání muzeí na území Čech, Moravy a Slezska. „Muzejní politika“ v ČR	18
1.3 Statistika muzeí a vývoje návštěvnosti muzeí v ČR Veřejné výdaje na veřejné sužby v oblasti kultury	24
2. Funkce muzea a jejich role	33
2.1 Funkce muzea	33
2.2 Nové role muzea	38
3. Východiska konceptu řízení, hospodaření a spravování muzeí	46
3.1 Vymezení pojmu „efektivní řízení muzeí“	46
3.2 Pojem „hospodaření muzea“	50
3.3 Pohled na problém řízení muzeí z hlediska veřejně správní teorie a teorie veřejné politiky	58
Část II – Řízení muzeí	63
4. Uplatnění systémového myšlení, manažerských přístupů a metod při efektivním řízení muzeí	64
4.1 Lineární versus systémové myšlení. Uplatnění systémového myšlení při řízení muzea	64

4.2	Analýza role manažera muzea z pohledu teorie managementu. Ředitel, vedoucí zaměstnanec či kurátor jako lídr	70 77
4.3	Model řízení muzea „dělat správné věci správně“	80
4.4	Metody k vymezení a analyzování problémů, změn a potenciálu pro zlepšování muzea	88
5.	Strategické řízení muzea, řízení podle cílů, metoda BSC	94
5.1	Strategické řízení muzea a jeho zobrazení v procesním modelu	94
5.2	Aplikace metody BSC na řízení muzea	97
5.3	Návrh postupu pro využití metody MBO při zavádění strategického řízení muzea	101
6.	Operativní řízení muzea	105
6.1	Operativní řízení muzea, jeho funkce a uplatnění v procesním řídicím přístupu	105
6.2	Projektové řízení a možnosti jeho uplatnění při řízení muzeí	111
6.3	Další témata spjatá s operativním řízením	112
7.	Řízení lidských zdrojů, personální procesy, kompetenční a výkonnostní management	124
7.1	Řízení lidských zdrojů a personální procesy	124
7.2	Kompetenční a výkonnostní management. Optimalizace počtu pracovníků	128
8.	Řízení a správa budov a majetku muzea	131
9.	Vliv faktorů komunikace, participace a partnerství a síťování na efektivní řízení muzea	135
9.1	Role komunikace na efektivní řízení muzea	135
9.2	Vliv participace a participačních aktérů na efektivní řízení muzea	138
10.	Marketing muzeí a památek	141
10.1	Marketingová strategie muzea	141
10.2	Zaměření marketingu a marketingový mix	144
11.	Faktor kvality a role benchmarkingu muzeí	149
11.1	Kvalita a metody jejího uplatnění při řízení muzeí	149
11.2	Benchmarking jako nástroj hledání „dobré praxe“ v činnosti muzeí	151

12. Efektivní přístupy k ochraně, konzervaci a restaurování sbírek	156
12.1 Přístupy k ochraně, konzervaci a restaurování	156
12.2 Obecné parametry na udržitelné (nízkonákladové) depozitáře	165
12.3 Obecné parametry na udržitelné (nízkonákladové) prostory pro výstavy a expozice	167
Část III – Zásady hospodaření, získávání zdrojů, úspory a kontrolní mechanismy	169
13. Hospodaření muzeí, finanční řízení, ekonomická soběstačnost a závislost na zřizovateli (vlastníkovi)	170
13.1 Hospodaření a finanční řízení muzeí. Ekonomická soběstačnost muzea	170
13.2 Tvorba rozpočtu. Návrhy na reformu rozpočtování	174
14. Získávání zdrojů, kohezní politika a fondy EU, dotační management	179
14.1 Disponibilita muzeí k vytváření vlastních finančních zdrojů	179
14.2 Dotace, dotační management a dárcovství ve prospěch muzeí	181
15. Řízení nákladů, dosahování racionálních úspor. Řízení rizik	185
15.1 Role managementu muzeí při dosahování racionálních úspor	185
15.2 Řízení rizik	187
Část IV – Případové studie	191
16. Vybrané případové studie z ČR a SR	192
16.1 Případová studie 1: Požadavky na pasivní (nízkonákladové) depozitáře – adaptace a příprava depozitářů ve Slezském zemském muzeu v letech 2009–2014	192
16.2 Případová studie 2: Postoj muzeí ke třem funkcím muzea a k cílům marketingu	196
16.3 Případová studie 3: Zkušenosti ze Slovenska: ekonomická soběstačnost Ľubovnianského múzea	197
16.4 Případová studie 4: Hodnocení muzeí zřizovaných kraji	198
16.5 Případová studie 5: Vize, cíle a indikátory cílů Národního zemědělského muzea	200
16.6 Případová studie 6: Systém odměňování – příklad Muzeum regionu Valašsko	202

16.7 Případová studie 7: Koncept účelové budovy univerzálního muzea orientovaného na veřejnost	204
16.8 Případová studie 8: Využití exploračních metod pro vytváření poptávkového způsobu řízení muzeí a naplňování muzejní služby	211
Závěr	226
Summary	228
Literatura	230
Věcný rejstřík	241